

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

14.08.2015

№ 706

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 вересня 2015 р.
за № 1055/27500

**Про затвердження Порядку проведення моніторингу контрольованих операцій та
Порядку опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника
податків з питань трансфертного ціноутворення**

{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів
№ 470 від 28.04.2017}

Відповідно до абзацу третього підпункту 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 розділу I Податкового кодексу України НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Порядок проведення моніторингу контрольованих операцій;

Порядок опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення.

2. Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України (Чмерук М.О.) в установленому порядку забезпечити:

подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

оприлюднення цього наказу.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра фінансів України Макєєву О.Л.

В.о. Міністра

І. Уманський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
фінансів України
14.08.2015 № 706
Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 вересня 2015 р.
за № 1055/27500

ПОРЯДОК
проведення моніторингу контрольованих операцій

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає напрями та особливості здійснення контролюючими органами моніторингу контрольованих операцій (далі - Моніторинг), який проводиться відповідно до підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 розділу I Податкового кодексу України (далі - Кодекс).

2. Цілями Моніторингу як складової частини податкового контролю за трансфертним ціноутворенням є:

встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки»;

виявлення потенційних ризиків трансфертного ціноутворення;

проведення аналізу ризиків заниження платником податків податкових зобов'язань;

забезпечення контролю за своєчасністю та повнотою подання звітів про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення.

3. Моніторинг здійснюється шляхом:

{Абзац другий пункту 3 виключено на підставі Наказу Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

аналізу звітів про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення, поданої платником податків відповідно до пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу;

{Абзац другий пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

аналізу інформаційних джерел, що містять інформацію та відомості про господарську діяльність платників податків та/або необхідні для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки».

аналізу податкової інформації, отриманої відповідно до статті 73 Кодексу.

{Пункт 3 розділу I доповнено абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

4. Під час здійснення Моніторингу контролюючі органи використовують:

джерела інформації відповідно до підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 розділу I Кодексу;

програмні продукти та інформаційні масиви центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику;

інформацію про здійснені контрольовані операції, звіти про контрольовані операції та документацію з трансфертного ціноутворення, які надаються платниками податків відповідно до пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу;

інформацію (матеріали і відомості) контролюючих органів;

інформацію (матеріали і відомості) органів державної влади України, державних (уповноважених) органів інших країн;

будь-яку публічну інформацію про можливі ризики заниження платниками податків податкових зобов'язань під час здійснення контрольованих операцій.

5. З метою встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу «вितягнутої руки» посадові особи контролюючого органу під час проведення аналізу звітів про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення мають право проводити опитування уповноважених осіб та/або працівників платника податків відповідно до Порядку опитування уповноважених осіб та/або працівників платника податків.

{Пункт 5 розділу I із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

II. Первинний аналіз інформації про здійснені контрольовані операції

1. Первинний аналіз інформації про здійснені контрольовані операції проводиться контролюючим органом шляхом зіставлення показників податкової, фінансової звітності платника податку, даних митних декларацій, а також порівняння рівня цін та умов, що застосовуються платниками податків у контрольованій операції, із рівнем цін та умов у неkontrolьованій(их) операції(ях) з метою встановлення відповідності умов контрольованих операцій платника податку принципу «вितягнутої руки» та/або виявлення фактів заниження платником податків податкових зобов'язань.

2. З метою проведення первинного аналізу контролюючі органи можуть збирати та накопичувати інформацію, що є загальнодоступною, про ринкові ціни на товари (роботи, послуги) та створювати інформаційні продукти та бази даних для зберігання та узагальнення такої інформації.

3. Під час первинного аналізу враховується інформація щодо самостійного коригування ціни контрольованої(их) операції(й) відповідно до наданих платником податків податкових декларацій з податку на прибуток.

4. Первинний аналіз здійснюється незалежно від факту подання платником податку Звіту про контрольовані операції за відповідний звітний період.

5. Якщо під час первинного аналізу контролюючим органом виявлено ризики невідповідності умов контрольованих операцій платника податку принципу «витягнутої руки» та/або заниження податкових зобов'язань, контролюючий орган має право письмово звернутися до платника податку із запитом про надання інформації відповідно до підпункту 73.3. статті 73 розділу II Кодексу.

6. Запит про надання інформації вважається належним чином врученим, якщо його надіслано у порядку, визначеному статтею 42 розділу II цього Кодексу.

7. Платники податків зобов'язані подавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, та її документальне підтвердження протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту.

8. У разі виявлення під час первинного аналізу факту застосування платником податку під час здійснення контрольованих операцій умов, що не відповідають принципу «витягнутої руки», платник податку має право самостійно провести коригування ціни контрольованої операції та сум податкових зобов'язань відповідно до підпункту 39.5.4.1 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 розділу I Кодексу.

9. Результати первинного аналізу враховуються контролюючим органом при прийнятті рішення про направлення платнику податку запиту про надання документації згідно з підпунктом 39.4.4 пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу.

10. Якщо первинний аналіз контрольованих операцій свідчить про можливе заниження платником податків податкових зобов'язань у зовнішньоекономічних контрольованих операціях та інформація, яка може це підтвердити, може бути надана компетентними органами іноземної країни, контролюючий орган ініціює направлення письмового запиту до компетентних органів іноземної країни.

11. Результати первинного аналізу інформації про здійснені контрольовані операції використовуються для подальшого аналізу звітів про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення, поданих платником податків відповідно до вимог пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу, та вирішення питання призначення перевірки платника податків з питань дотримання принципу «витягнутої руки».

{Розділ II в редакції Наказу Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

III. Аналіз звітів про контрольовані операції

1. Контроль за наданням звітів про контрольовані операції (далі - Звіти) та повнотою відображення контрольованих операцій в поданих Звітах здійснюється контролюючим органом, до повноважень якого віднесено такі функції.

{Пункт 1 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

2. Контроль за наданням Звітів:

1) контролюючий орган з використанням інформаційних ресурсів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, з урахуванням критеріїв визначення господарських операцій контрольованими, встановлених підпунктом 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 розділу I Кодексу, до 01 жовтня року, що настає за звітним,

формує переліки платників податків, господарські операції яких підпадають під критерії контрольованих;

{Підпункт 1 пункту 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

2) за результатами співставлення переліків, сформованих відповідно до підпункту 1 пункту 2 цього розділу, та реєстру поданих платниками податків Звітів визначаються платники податків, щодо яких існує ризик ненадання Звіту або невключення до наданого Звіту усіх контрольованих операцій, проведених платником податків протягом звітного року;

3) з метою з'ясування обставин та встановлення факту неподання платником податків Звіту або невключення до поданого Звіту усіх контрольованих операцій, контролюючий орган, в якому такий платник перебуває на обліку, направляє письмовий запит платнику податків про подання інформації відповідно до пункту 73.3 статті 73 глави 7 розділу II Кодексу;

4) за наявності підстав, визначених підпунктами 78.1.1 та 78.1.2, 78.1.15 пункту 78.1 статті 78 глави 8 розділу II Кодексу, контролюючий орган проводить документальну позапланову перевірку з метою фіксації порушення платником податків вимог підпункту 39.4.2 пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу;

{Підпункт 4 пункту 2 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

5) у разі встановлення контролюючим органом при виконанні функцій податкового контролю фактів проведення платником податків контрольованих операцій, звіт про які не подано або які не включено до поданого Звіту, він надсилає повідомлення про виявлені контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику. Повідомлення надсилається засобами електронного зв'язку не пізніше 5 робочих днів з дня виявлення таких операцій.

3. Аналіз поданих Звітів:

1) аналіз Звітів проводиться контролюючим органом з використанням інформаційних джерел, визначених пунктом 4 розділу I цього Порядку, та результатів первинного аналізу інформації про здійснені контрольовані операції, проведеного відповідно до розділу II цього Порядку;

{Підпункт 1 пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

2) під час проведення аналізу Звітів враховуються результати фінансово-господарської діяльності платника податків, зокрема, але не виключно: збитковість протягом декількох звітних (податкових) періодів; невідповідність фінансових результатів (показників рентабельності) платника податків середнім показникам по галузі, значний обсяг операцій з надання/отримання внутрішньогрупових послуг, сплачених роялті та/або відсотків за фінансовими запозиченнями, проведення господарських операцій, нетипових для поточної діяльності платника, тощо;

{Підпункт 2 пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

3) якщо аналіз Звітів свідчить про невідповідність умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки», визначеному пунктом 39.1 статті 39 розділу I Кодексу, контролюючий орган ініціює перед центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, направлення запиту до платників податків щодо подання документації з трансфертного ціноутворення (далі - Документація) відповідно до підпункту 39.4.4 пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу;

4) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, за результатами розгляду звернення контролюючого органу приймає рішення про направлення запиту платнику податків щодо подання Документації або недоцільності його направлення, про що інформує ініціатора запиту;

5) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, за результатами аналізу Звітів з урахуванням результатів первинного аналізу інформації про здійснені контрольовані операції, може самостійно прийняти рішення про направлення запиту платнику податків про надання Документації, про що інформує контролюючий орган, в якому платник перебуває на обліку.

{Підпункт 5 пункту 3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

IV. Аналіз документації з трансфертного ціноутворення, поданої платником податків

1. Контролюючий орган після отримання від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, повідомлення щодо направлення запиту платнику податків про подання Документації здійснює контроль за дотриманням платником податків строків, встановлених підпунктом 39.4.4 пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу.

2. Контролюючий орган, який зазначено у запиті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, після отримання Документації проводить її аналіз, під час якого, зокрема, перевіряє:

повноту розкриття інформації, наведеної платником податків у Документації, та її відповідність вимогам підпункту 39.4.6 пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу;

достатність та повноту обґрунтувань, наведених платником податків у Документації, що дає змогу дослідити відповідність умов контрольованих операцій принципу «витягнутої руки».

{Пункт 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

3. Результати аналізу разом із Документацією протягом 15 робочих днів з дати її отримання направляються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику.

Результати аналізу Документації повинні містити інформацію про:

{Пункт 3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

повноту відображення платником податків у Документації обсягу інформації, визначеного підпунктом 39.4.6 пункту 39.4 статі 39 розділу I Кодексу, та наведення платником обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки»,

{Пункт 3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

встановлені контролюючим органом факти невідповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки»,

{Пункт 3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

наявність ризиків трансфертного ціноутворення з висновками про доцільність або недоцільність прийняття рішення про проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки»,

{Пункт 3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

ініціювання (у разі необхідності) направлення платнику податків запиту про надання інформації згідно з підпунктом 39.4.8 пункту 39.4 статі 39 розділу I Кодексу з обґрунтованими пропозиціями стосовно питань до платника та/або переліком документів, що запитуються.

{Пункт 3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

4. У разі коли подана платником податків Документація не містить інформації в обсязі, передбаченому підпунктом 39.4.6 пункту 39.4 статі 39 розділу I Кодексу, або належного обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки», центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, надсилає такому платнику податків запит з вимогою додатково надати протягом 30 календарних днів з моменту його отримання інформацію та/або обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки».

Контролюючий орган після отримання від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, повідомлення щодо направлення запиту з вимогою додаткового подання інформації здійснює контроль за дотриманням платником податків строків, встановлених підпунктом 39.4.8 пункту 39.4 статі 39 розділу I Кодексу.

{Пункт 4 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

Аналіз додаткової інформації та інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, здійснюються контролюючим органом у порядку, встановленому пунктами 2 та 3 цього розділу.

{Пункт 4 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

5. Результати аналізу Документації, що свідчать про невідповідність умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки», використовуються під час прийняття рішення про проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки» та відповідно до підпункту 78.1.14 пункту 78.1 статті 78 глави 8 розділу II Кодексу є підставою для проведення документальної позапланової перевірки.

{Пункт 5 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

6. У разі неподання (несвоєчасного подання) документації з трансфертного ціноутворення контролюючий орган проводить документальну позапланову перевірку з метою фіксації порушення платником податків вимог пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу.

{Розділ IV доповнено новим пунктом 6 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 470 від 28.04.2017}

В.о. директора Департаменту
податкової, митної політики
та методології бухгалтерського
обліку

Ю.П. Романюк

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
14 серпня 2015 року N 706

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
03 вересня 2015 р. за N 1056/27501

**Порядок
опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника
податків з питань трансфертного ціноутворення**

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства фінансів України
від 28 квітня 2017 року N 470

1. Цей Порядок розроблено на виконання абзацу третього підпункту 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 та абзацу першого підпункту 39.5.2.13 пункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 розділу I Податкового кодексу України (далі - Кодекс).

2. Цей Порядок визначає послідовність дій контролюючих органів та платників податків при організації та проведенні опитування для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" (далі - опитування).

3. Контролюючий орган, що проводить аналіз звітів про контрольовані операції, документації з трансфертного ціноутворення або перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки", самостійно визначає необхідність проведення опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків, етапи опитування та обсяг питань, за якими необхідно провести таке опитування.

(пункт 3 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

4. Опитування проводиться з метою дослідження дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" відповідно до пункту 39.1 статті 39 розділу I Кодексу під час проведення ним контрольованих операцій, зокрема, перевіряється відповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", об'єктивність та повнота проведення платником податків економічного та функціонального аналізу контрольованої операції та відображення відповідної інформації у звіті про контрольовані операції та/або в документації з трансфертного ціноутворення.

(пункт 4 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

5. Рішення про проведення опитування приймається:

під час аналізу звітів про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, поданих платником податків відповідно до пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу, керівником (заступником керівника або уповноваженою особою) контролюючого органу;

(абзац другий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

під час проведення перевірки контрольованої операції посадовою особою, яка проводить перевірку платника податків. У разі необхідності проведення опитування платників податків, які є сторонами контрольованої операції, що перевіряється, рішення про проведення опитування такого платника приймається керівником (заступником керівника або уповноваженою особою) контролюючого органу, який проводить перевірку.

(абзац третій пункту 5 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

6. Контролюючим органом визначаються перелік питань для опитування і уповноважена або посадова особа, та/або працівник платника податків, які були відповідальні за прийняття рішень за відповідними напрямками його господарської діяльності, та/або готували (оформляли), підписували відповідні документи (контракти, договори, угоди, фінансову, технічну та іншу документацію), що пов'язані з контрольованою операцією, та/або готували звіт про контрольовані операції та/або документацію з трансфертного ціноутворення.

(пункт 6 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

7. Повідомлення щодо проведення опитування:

1) повідомлення про прийнятті контролюючим органом рішення щодо проведення опитування направляються платникам податків рекомендованими листами з повідомленням про вручення або особисто вручаються платникам податків або їх законним чи уповноваженим представникам;

2) у повідомленні про проведення опитування зазначаються уповноважена, посадова особа та/або працівник платника податків, якого запрошують для опитування; дата, час та місце проведення опитування та контактні дані посадової особи контролюючого органу, відповідальної за організацію та/або проведення опитування;

(підпункт 2 пункту 7 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

3) разом з повідомленням про проведення опитування контролюючим органом платнику податків може надсилатися (вручатися) орієнтований перелік питань для опитування;

4) повідомлення щодо проведення опитування надсилається платнику податків не менше ніж за 7 календарних днів до дати проведення опитування або вручається не менше ніж за 2 робочих дні до дати проведення опитування.

8. Опитування проводиться шляхом очної зустрічі посадової особи контролюючого органу та відповідної уповноваженої, посадової особи або працівника платника податків.

9. Місце проведення опитування:

опитування, рішення про проведення якого прийнято під час аналізу звітів про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, поданих платником податків відповідно до пункту 39.4 статті 39 розділу I Кодексу, проводиться у приміщенні контролюючого органу;

(абзац другий пункту 9 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

опитування, рішення про проведення якого прийнято під час проведення перевірки платника податків, проводиться у приміщенні платника податків за місцем проведення перевірки;

опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків, який є стороною контрольованої операції, що перевіряється, проводиться у приміщенні контролюючого органу, в якому такий платник перебуває на обліку.

10. Платник податків зобов'язаний сприяти контролюючому органу у проведенні опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків.

11. Платник податків у разі неможливості присутності на опитуванні будь-якої з визначених податковим органом уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків інформує про це контактну особу контролюючого органу не менше ніж за один робочий день до дати проведення опитування, письмово повідомляє про причини такої неможливості та вживає заходів щодо узгодження місця, дати та часу проведення опитування таких осіб.

12. Результати опитування оформляються протоколом опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення, який складається у двох примірниках та підписуються посадовою(ими) особою(ами) контролюючого органу, яка(які) проводила(и) опитування, та опитуваним(и). Протокол складається на паперовому носії державною мовою і повинен мати наскрізну нумерацію сторінок.

Другий примірник протоколу опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення вручається опитуваному(ним), про що в першому примірнику робиться відповідний запис.

13. У разі відмови уповноваженої, посадової особи або працівника платника податків від надання пояснень під час опитування та/або підписання протоколу опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення, посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови. Такий акт реєструється у відповідному журналі реєстрації актів контролюючого органу.

14. Опитування уповноважених, посадових осіб та/або працівників платника податків з питань трансфертного ціноутворення щодо контрольованих операцій, проведених у звітних періодах 2013 та 2014 років, проводиться відповідно до цього Порядку з урахуванням норм статті 39 розділу I Кодексу у редакції, що була чинною до 01 січня 2015 року.

(Порядок доповнено пунктом 14 згідно з наказом
Міністерства фінансів України від 28.04.2017 р. N 470)

**В. о. директора Департаменту податкової,
митної політики та методології
бухгалтерського обліку**

Ю. П. Романюк